

УДК 616.592.7–002.3–08.454.1

© О. А. ВІЛЬЦАНЮК, М. О. ХУТОРЯНСЬКИЙ

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

Профілактика сепсису у хворих із гнійно-запальними захворюваннями та післяопераційними ускладненнями

O. A. VILTSANIUK, M. O. KHUTORIANSKYI

Vinnytsia National Medical University by M. I. Pyrohov

PROPHYLAXIS OF SEPSIS IN PATIENTS WITH PURULENT-INFLAMMATORY DISEASES AND POST-OPERATIONAL COMPLICATIONS

Проблема профілактики та лікування сепсису в хірургічних хворих із гнійно-запальними захворюваннями залишається однією з найбільш актуальних проблем сучасної хірургії. Відомо, що програма профілактики розвитку сепсису повинна включати системне призначення антибіотиків та адекватне розкриття гнійного вогнища з подальшим його місцевим лікуванням, особливо в першій фазі ранового процесу. Якщо проблема місцевого лікування цих процесів постійно розробляється і в арсеналі хірургів є велика кількість препаратів для їх лікування в першій фазі (Діоксизоль[®]-Дарниця, Нітацид[®]-Дарниця, Мірамістин[®]-Дарниця, Офлокаїн-Дарниця та ін.) та в другій фазі ранового процесу (Метилурацил з мірамістином (Дарниця)), то проблема емпіричного системного призначення антимікробних препаратів після операційного втручання з приводу гнійно-запальних процесів залишається невирішеною.

Найкращим методом проведення стартової емпіричної терапії залишається проведення деескалаційної антимікробної терапії, яка передбачає використання препаратів із високою антимікробною активністю і широким спектром дії (фторхінолони, іміпенеми).

Ми розробили програму профілактики сепсису у хворих із гнійно-запальними захворюваннями. Розроблена програма включає проведення розкриття гнійного вогнища, його дренивання і призначення препарату Лефлок[®] та лікування у першій фазі ранового процесу препаратами на гідрофільній основі (Діоксизоль[®]-Дарниця або Нітацид[®]-Дарниця) із використанням мазі Мірамістин[®]-Дарниця та подальшим переходом на мазь Метилурацил з мірамістином (Дарниця) або закриття рани вторинними швами.

Мета роботи: обґрунтувати ефективність програми профілактики сепсису при лікуванні гнійно-запальних процесів м'яких тканин та післяопера-

ційних гнійно-запальних ускладнень із використанням препаратів фармацевтичної компанії "Дарниця".

Проведений аналіз чутливості збудників гнійно-запальних процесів дозволив виявити, що виділені мікроорганізми були чутливі до фторхінолонів, тому ми для проведення стартової емпіричної терапії обрали препарат цієї групи Лефлок[®] (Дарниця). Він належить до фторхінолонів III покоління, високоефективний при лікуванні гнійно-запальних процесів м'яких тканин, має широкий спектр антимікробної дії. На фоні введення препарату Лефлок[®] проводили місцеве лікування гнійного вогнища, яке полягало в призначенні в першій фазі ранового процесу при підозрі на наявність анаеробної мікрофлори препарату Діоксизоль[®]-Дарниця або Нітацид[®]-Дарниця. Препарат Діоксизоль[®]-Дарниця за рахунок синтетичної гіперосмолярної основи, 1,2% антисептика діоксидину та місцевого анестетика (лідокаїн 6%) забезпечує тривалу бактерицидну дію на антибіотикорезистентні грампозитивні та грамнегативні мікроорганізми, в тому числі й анаеробні, як у вигляді монокультури, так і асоціацій. Мазь Нітацид[®]-Дарниця містить у своєму складі сульфаніламід – стрептоцид і антибактеріальний засіб нітазол. Завдяки їх поєднанню мазь володіє антимікробною дією щодо грампозитивної і грамнегативної, аеробної і анаеробної, спороутворюючої та аспорогенної мікрофлори, включаючи госпітальні штами бактерій зі стійкістю до інших хіміотерапевтичних препаратів. Мазь Нітацид[®]-Дарниця, крім того, має протизапальну дію.

У всіх інших випадках після розкриття гнійного вогнища призначали мазь Офлокаїн-Дарниця або Мірамістин[®]-Дарниця, які також мають знеболювальну дію (Офлокаїн-Дарниця) та гіперосмолярну основу. При цьому мазь Мірамістин[®]-Дарниця за рахунок катіонного поверхнево-активного антисеп-

тика мірамістину та синтетичної гіперосмолярної основи забезпечує високу антимікробну активність препарату відносно не тільки антибіотикостійкої аеробної та анаеробної мікрофлори, а й грибів та вірусів. У другій фазі ранового процесу призначали мазь Метилурацил з мірамістином (Дарниця), яка профілактує приєднання госпітальної антибіотико-резистентної мікрофлори та стимулює процеси репаративної регенерації в рані.

Розроблена схема лікування була використана під час комплексного лікування гнійно-запальних процесів у 56 хворих. Ведення післяопераційного періоду за розробленою схемою забезпечувало скорочення термінів очищення ран від некротичних тканин та мікроорганізмів, що профілакувало генералізацію і розповсюдження гнійно-запальних процесів, знижувало кількість повторних операційних втручань та скорочувало терміни перебування хворих у стаціонарі.

Висновки. При проведенні емпіричної стартової антимікробної терапії після операційного лікування гнійно-запальних процесів доцільно використовувати препарат групи фторхінолонів Лефлок® (Дарниця) внутрішньовенно краплинно 1 раз на добу в поєднанні з місцевим лікуванням гнійного вогнища в першій фазі ранового процесу препаратом Діюксизоль®-Дарниця або Нітацид®-Дарниця. У кінцеві терміни першої фази ранового процесу та на початку другої фази ранового процесу доцільно використовувати мазь Мірамістин®-Дарниця з подальшим переходом на мазь Метилурацил з мірамістином (Дарниця), яка водночас з антимікробною дією стимулює процеси репаративної регенерації тканин та прискорює загоєння ран. Отримані дані свідчать про ефективність застосування розробленої програми для профілактики сепсису при лікуванні гнійно-запальних процесів і потребують подальшого впровадження в клінічну практику.

Отримано 16.04.13